

20 Ιουνίου 2023

Αγιορείτες Άγιοι: Ζώντας εν ησυχία έφθασαν στο μέτρο της ηλικίας του πληρώματος του Χριστού και στην τελειότητα της προς τον Θεό αγάπης!

/ [Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα](#)

[Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης](#)

Οι Άγιοι Πάντες οι εν τω Αγίω Όρει του Άθω Ασκήσαντες
Φορητή εικόνα Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου (19ος αι.)

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Άγιος Νικόδημος Αγιορείτης
Λόγος Εγκωμιαστικός,
Περί πάντων των Οσίων και Αγίων Πατέρων των εν τω Αγίω Όρει του Άθω
λαμπάντων

Μέρος Α΄

Τη Β΄ Κυριακή Ματθαίου ψάλλομεν την Ακολουθίαν των Αγιορειτών Πατέρων

Συνέχεια από εδώ: <http://www.pemptousia.gr/?p=375515>

Και δευτέρα το «Αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν» (Λευιτ. ιθ΄ 18), απεφάσισαν και αυτοί να φυλάξωσι ταύτας τας δύο εντολάς και διά μέσου της φυλακής των δύο τούτων, να φυλάξωσιν ομού και όλας τας άλλας μερικές

εντολάς του Νόμου και των Προφητών, καθώς είπε ο Κύριος: «Εν ταύταις ταις δυσίν εντολαίς όλος ο νόμος και οι προφήται κρέμανται» (Ματθ. κβ' 40) και ούτω να φθάσωσιν εις την τελειότητα της αρετής, την δυνατήν ούσαν εις τους ανθρώπους εν τω παρόντι βίω.

Και λοιπόν εμιμήθησαν τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν, όστις πρώτον έδειξεν, ότι αγαπά τον Θεόν, και δεύτερον, ότι αγαπά και τον πλησίον διότι, καθώς λέγουσιν οι ιεροί Ευαγγελισταί, ο Ματθαίος, ο Μάρκος, ο Λουκάς, ευθύς αφού εβαπτίσθη, ανήχθη εις την έρημον υπό του Αγίου Πνεύματος, και επειράσθη από τον Διάβολον με τους τρεις γίγαντας των παθών με την φιληδονίαν, λέγω, την φιλοδοξίαν και την φιλαργυρίαν· και ούτω νικήσας ο Κύριος τον Διάβολον και τα πάθη ταύτα, τα οποία τον προσέβαλον, έδειξεν ότι αγαπά τον Θεόν, καθ' ο άνθρωπος, εξ όλης του της ψυχής, εξ όλης του της διανοίας και εξ όλης του της ισχύος, και ότι είναι τέλειος εις την πρώτην εντολήν.

Μετά ταύτα δε πάλιν επιστρέφων από την έρημον εις τον κόσμον, και κηρύττων το ευαγγέλιον της Βασιλείας των ουρανών, και διδάσκων τους ανθρώπους να φυλάττωσι τας θείας και σωτηρίους Αυτού εντολάς, και να υπομένωσιν όχι μόνον κόπους και ύβρεις και ονειδισμούς διά την αγάπην των αδελφών, αλλά και πάθη και σταυρόν και θάνατον, και ταύτα πάντα νικήσας με τόσην μεγαλοψυχίαν, ώστε να παρακαλή και δι' αυτούς τους ιδίους σταυρωτάς, λέγων· «Πάτερ, άφες αυτοίς, ου γαρ οίδασι τι ποιούσι» (Λουκά κγ' 34), τοιουτοτρόπως έδειξεν ότι αγαπά και τον πλησίον, όχι μόνον ως τον εαυτόν του, αλλά και περισσότερο από τον εαυτόν του· και ότι είναι τέλειος και εις την δευτέραν εντολήν, καθώς περί τούτων πλατύτατα και γλαφυρώτατα αναφέρει ο θεοφόρος Μάξιμος.

Τοιουτοτρόπως, λέγω, εμιμήθησαν τον Κύριον και οι Άγιοι και θεοφόροι ούτοι Πατέρες. Και κατά το παράδειγμα του Κυρίου, πρώτον μεν έδειξαν, ότι αγαπώσι τον Θεόν εξ όλης των της καρδιάς· δεύτερον δε, ότι αγαπώσι και τον πλησίον των ως τον εαυτόν των· διότι ησυχάσαντες πρότερον εις τας οπάς και τρώγλας και σπήλαια, και εις άλλα διάφορα μέρη του ιερού τούτου Όρους, επολέμησαν με σώμα υλικόν τας αύλους αρχάς και τας εξουσίας και τους κοσμοκράτορας του σκότους του αιώνος τούτου· και τούτους κατά κράτος θριαμβεύσαντες, καθώς λέγει ο θείος Παύλος, ενίκησαν την μεν φιληδονίαν, με την νηστείαν, με την εγκράτειαν, με την αγρυπνίαν, με την άέναον προσευχήν, με την άστεγον σκέπην, με την χαμαικοιτίαν και ξηροκοιτίαν, με τα συνεχή δάκρυα, και με πάσαν άλλην σκληραγωγίαν του σώματος· την δε φιλοδοξίαν ενίκησαν με την ταπεινοφροσύνην, με την υπακοήν, με την τελείαν εκκοπήν του θελήματος, με το συντετριμμένον φρόνημα του νοός και με την πτωχείαν του πνεύματος· την δε φιλαργυρίαν με την τελείαν ακτημοσύνην, με την πτωχείαν και των αναγκαίων, την στέρησιν.

Ούτω λοιπόν εκαθάρισαν τον εαυτόν των από όλα τα πάθη, διά μέσου της ησυχίας, και της εν τη ησυχία πράξεώς τε και θεωρίας, επειδή, κατά τον Μέγαν Βασίλειον, «Η ησυχία εστίν αρχή καθάρσεως τη ψυχή» (επιστολ. α'). Και ο αδελφός αυτού Νύσσης Γρηγόριος λέγει, ότι «Ησυχάζουσα ψυχή, και εκ των έξωθεν πραγμάτων απαλλαγείσα, ακριβέστερον των οικείων αγαθών ή κακών επαισθάνεται». Και το μεν σώμα εκαθάρισαν από την εμπάθειαν· την δε ψυχήν από ηδυπάθειαν· τον δε νουν από την προσπάθειαν, καθώς φιλοσοφεί ο θεηγόρος Μάξιμος.

Τοιουτοτρόπως λοιπόν, με το μέσον της σωματικής, ψυχικής και νοεράς απαθείας ταύτης ηξιώθησαν οι μακάριοι να γίνωσιν έσοπτρα διαφανέστατα του Αγίου Πνεύματος, και όργανα δεκτικά της εκείνου ενεργείας, και του φωτισμού, και της χάριτος, διακρίνοντες μεν τα δύσληπτα και απόρρητα, διορώντες [προβλέποντας] δε τα πόρρω [μακριά] και μακράν γινόμενα, και προορώντες [βλέποντες εκ των προτέρων] τα μήπω γενόμενα.

Τι να πολυλογώ; Οι θείοι ούτοι Πατέρες και Όσιοι [πάντες οι Αγιορείτες άγιοι] μένοντες εν τη ησυχία έφθασαν εις το μέτρον της ηλικίας του πληρώματος του Χριστού, και εις την τελειότητα της προς τον Θεόν αγάπης, ήτις είναι η ακρότης όλων των αρετών· αγαπώντες τον Θεόν εξ όλης της ψυχής, εξ όλης της διανοίας και εξ όλης της δυνάμεως αυτών, και μόνοι μόνω τω Θεώ τοσούτον ενούμενοι, εις τρόπον ώστε, άλλο τι δεν ευρίσκετο μεταξύ αυτών των αγαπώντων, και του υπ' αυτών αγαπωμένου Θεού· και μόνοι μόνον τον Θεόν τοσούτον γινώσκοντες, ως κατά χάριν θεοί, τον κατά φύσιν Θεόν, ώστε, καθώς εγίνωσκεν αυτούς ο Θεός, ούτω και αυτοί αντιστρόφως εγίνωσκον τον Θεόν, όπως υπηγορεύει ο Θεολόγος Γρηγόριος· «Τοιούτοις δε γενομένοις, ως οικείοις ήδη προσομιλεί, (τολμά τι

νεανικόν ο λόγος). Θεός θεοίς ενούμενός τε και γνωριζόμενος· και τοσούτον ίσως, όσον ήδη γινώσκει τους γινωσκομένους» (λόγος εις το Πάσχα και εις τα Γενέθλια).

Αφ' ου δε τοιουτοτρόπως, εφάνησαν τέλειοι φύλακες της πρώτης εντολής, ήτοι της προς τον Θεόν αγάπης, τότε ηθέλησαν να φυλάξωσιν, ή μάλλον ειπείν να αποδείξουν ότι φυλάττουσι και την δευτέραν εντολήν της προς τον πλησίον αγάπης. Και δη, αφήσαντες την ησυχίαν, εκινήθησαν άλλος μεν από εν θεϊκόν και ουράνιον σημείον όπερ είδεν, άλλος δε από άλλο· και όλοι ομού εθερμάνθησαν από μίαν θείαν έμπνευσιν και από ένα θεοφιλή σκοπόν της των αδελφών αγάπης, εις το να κτίσωσι Λαύρας, ιερά Μοναστήρια, Μονύδρια, Σκήτας και Κελλία εις τε τα βόρεια και νότια μέρη του Όρους, και εις διάφορα άλλα μέρη αυτού, προς κατοικίαν και ανάπαυσιν εκείνων, όσοι φεύγουσι τας του κόσμου μερίμνας, έρχονται δε εδώ διά να ζήσωσι μοναχικήν ζωήν.

Ομοίως εκινήθησαν και εις το να οικοδομήσωσιν εν τοις Μοναστηρίοις Ναούς θαυμαστούς, Ναούς παμμεγέθεις και ωραιοτάτους επ' ονόματι του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, της Παναχράντου Αυτού Μητρός και των Αγίων Αυτού διά να δοξολογήται ακαταπαύστως εν αυτοίς ο των όλων Θεός· νομίζω δε, ότι μελετώντες να κτίσωσιν αυτά, έλεγεν εις τον εαυτόν του ο καθείς από τους τρισμακαρίστους τούτους Πατέρας το δαβιτικόν εκείνο: «Ου δώσω ύπνον τοις οφθαλμοίς μου, και τοις βλεφάροις μου νυσταγμόν, και ανάπαυσιν τοις κροτάφοις μου, έως ου εύρω τόπον τω Κυρίω, σκήνωμα τω Θεώ Ιακώβ» (Ψαλμ. ρλα' 4).

Αφ' ου δε ταύτα πάντα τα ευαγή και ιερά καταγώγια ούτω, καθώς αυτά βλέπομεν έως της σήμερον, εκ θεμελίων ωκοδόμησαν, με μυρίους ιδρώτας, κόπους και πειρασμούς, με αδρότατα και βασιλικά έξοδα, με πολλές οδοιπορίας και ποντοπορίας, με πολλούς κινδύνους και αυτής της ίδιας αυτών ζωής και με παράτασιν καιρών και χρόνων πολλών, ακολούθως εφρόντισαν οι φιλαδελφότατοι να προκίσωσιν αυτά και με ιερά κειμήλια, με θησαυρούς τιμίων Ξύλων και αγίων Λειψάνων, με υποστατικά και μετόχια πλούσια, και με άλλα κτήματα κινητά και ακίνητα, ίνα δι' αυτών εξασφαλίσωσι τόσον τα διά την ζωοτροφίαν και αυτάρκειαν των εις αυτά ενασκουμένων αδελφών απαιτούμενα, όσον και τα τοιαύτα διά την υποδοχήν των πτωχών, των ασθενών και των ξένων των εις αυτά προσερχομένων.

Από τον «Μέγα Συναξαριστή της Ορθοδόξου Εκκλησίας», τόμος ιδ', Πεντηκοσταρίου.

PERMANENTLY_REMOVED